

Mestbeleid

Mestproblematiek nog steeds actueel voor drinkwaterbedrijven

Op basis van de Nitraatrichtlijn mag de nitraatconcentratie in grondwater de grens van 50 mg/l niet overschrijden. Maar uit verschillende onderzoeken van onder andere KWR (2019), RIVM en PBL (2020) is gebleken dat bij een deel van de grondwaterwinningen bestemd voor drinkwaterproductie nog steeds te hoge concentraties nitraat worden aangetroffen. Dit is vooral het geval bij kwetsbare grondwaterwinningen in landbouwgebieden op de zand- en lössgronden in de zuidelijke en oostelijke provincies. Met het huidige mestbeleid wordt de kwaliteit van het grondwater verbeterd maar dat is niet overal voldoende.

Extra maatregelen nodig in grondwaterbeschermingsgebieden

In het 6^e actieprogramma Nitraatrichtlijn is al eerder geconstateerd dat het beleid van opeenvolgende actieprogramma's er onvoldoende voor heeft gezorgd dat de nitraatnorm wordt gehaald in alle gebieden bestemd voor drinkwaterproductie. En dat daarom extra inzet nodig is voor de grondwaterbeschermingsgebieden waar kwaliteitsproblemen zijn of dreigen. Om de nitraatproblematiek hier aan te pakken is eind 2017 een bestuursovereenkomst gesloten tussen het Rijk, provincies, landbouw- en drinkwaterbedrijven. In juni 2020 hebben de betrokken partijen geconcludeerd dat er voortgang is, maar dat het nodig is om meer en effectievere maatregelen te nemen, en dat het aantal deelnemende agrariërs omhoog moet. Om dit te kunnen realiseren zijn de plannen van aanpak per regio geactualiseerd. Doel is dat tijdens de looptijd van het 7^e actieprogramma Nitraatrichtlijn (2022 -2025) de doelen blijvend gehaald kunnen worden. Het is nu zaak om de afgesproken maatregelen voortvarend te gaan uitvoeren, en hierbij de voortgang van de uitvoering en behaalde resultaten goed te blijven volgen.

- **Het is van belang om voortvarend aan de slag te gaan met de uitvoering van de maatregelen uit de plannen van aanpak van de bestuursovereenkomst nitraat, zodat de doelen in alle betrokken grondwaterbeschermingsgebieden zo spoedig mogelijk gehaald worden;**
- **Het ministerie van LNV is eindverantwoordelijk voor het halen van de nitraatdoelen, en moet daarom de regie hebben bij het bijhouden van de voortgang van de bestuursovereenkomst en -wanneer nodig- bij eventuele bijsturing. Voor een aantal gebieden moet het Rijk tijdig een besluit nemen over aanvullende nationale maatregelen;**
- **Het is zaak de op de grondwaterbeschermingsgebieden gerichte aanpak en de daarbij geleerde lessen goed te verankeren in het 7^e actieprogramma Nitraatrichtlijn.**

KRW doelen moeten worden gehaald

In haar brief van 8 september jl. heeft de minister van LNV beschreven hoe de hoofdlijnen van het nieuwe mestbeleid eruit zien. De minister benadrukt opnieuw dat de waterkwaliteitsdoelen van de Nitraatrichtlijn en de Kaderrichtlijn Water nog niet overal zijn bereikt, en dat vooral op de zuidelijke zand- en lössgronden de nitraatnorm van 50 mg/l in het grondwater overschreden wordt. Dit zijn ook de gebieden waar een groot aantal kwetsbare grondwaterwinningen voor drinkwaterproductie aanwezig zijn. Volgens de minister moet de waterkwaliteit in de zand- en lössgebieden verbeterd worden door middel van een gebiedsgerichte aanpak. Dit in aanvulling op het al lopende proces van de bestuursovereenkomst nitraat die zich alleen richt op gebieden bestemd voor drinkwaterproductie. In principe is de gebiedsgerichte aanpak vrijwillig, daarom zegt de minister dat de voortgang van de maatregelen en resultaten goed gemonitord moet worden, en dat zij waar nodig verplichte maatregelen oplegt via het 7^e en 8^e NAP. Vewin is het hier mee eens en vindt dat het nieuwe mestbeleid in elk geval moet bijdragen aan het uiterlijk in 2027 halen van de KRW-doelen in alle gebieden bestemd voor drinkwaterproductie. Verder vindt Vewin een integrale benadering belangrijk. Waar mogelijk moet de aanpak van de nitraatproblematiek daarom met andere vraagstukken, bijvoorbeeld op het gebied van bestrijdingsmiddelen, gecombineerd worden.

- **Zorg dat het nieuwe mestbeleid bijdraagt aan het halen van de KRW doelen in alle gebieden waar water wordt gewonnen voor drinkwaterproductie. Gebruik hierbij een integrale aanpak.**